

§ 101

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Alviina Alametsän toivomusponnesta Puistolan aseman viihtyisyyden lisäämiseksi

HEL 2018-011761 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta näkee lähijunien asemanseutujen kehittämisen hyvin tärkeänä. Helsingin uudessa yleiskaavassa ja sen toteutamisohjelmassa asemanseutujen kehittäminen on nostettu vahvasti esiin niin metrovyöhykkeen kuin junaratojenkin osalta. Asemaympäristöt ovat tulevaisuudessa yhä tärkeämmässä roolissa siirryttäessä kohti verkostokaupunkia, jolloin raide- ja pikaraitiotieverkoston solmukohdistta muodostuu merkittäviä keskusta-alueita.

Nykyinen Väylävirasto hallinnoi pääradan asemanseutuja ja Helsingin kaupungin liikennelaitos Vantaankosken radan asemia Helsingissä. Kaupunki tekee aktiivista yhteistyötä HKL:n kanssa Pohjois-Haagassa, Kannelmäessä ja Malminkartanossa. Tavoitteena on parantaa asemien elinvoimaisuutta julkista tilaa, täydennysrakentamista ja palveluita kehittämällä. HKL:n teettämä raportti omien rautatieasemiensa kaupallisesta kehittämispotentiaalista on valmistunut tammikuussa 2019.

Pääradan asemanseuduilla on käynnissä asemakaavahankkeita, joilla pyritään asemien ja niiden lähiympäristöjen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Puistolan asemanseudulla on meneillään täydennysrakentamiseen, palvelutilojen monipuolistamiseen ja ympäristön parantamiseen keskittyvä kehityshanke. Tapanilan aseman eteläpuoliseen teollisuuskortteliin tutkitaan asuntovaltaista täydennysrakentamista sekä radan itäpuolella edistetään pyöräilybaanan toteuttamista ja täydennysrakentamista. Malmilla on meneillään laaja visiotyö, joka tähtää keskuksen täydennysrakentamiseen ja uudistamiseen sekä olemassa olevan ympäristön elävöittämiseen. Pukinmäen aseman ympäristöön suunnitellaan asuntoja ja liiketilaa palveluille. Oulunkylän asemanseudulle suunnitellaan täydennysrakentamista pääradan molemmin puolin. Tuusulanväylän ja Käpylän aseman ympäristöön suunnitellaan uutta kaupunginosaa noin 20 000 asukkaalle.

Käynnissä olevassa HSY:n vetämässä nelivuotisessa, vähähiilistä liiketoimintaa kehitettävässä Fiksu Assa -hankkeessa tähdätään konkreettisiin toimenpiteisiin asemanseutujen kehittämiseksi. Hankkeessa on

mukana useita asemanseutujen kehittämiseen keskittyviä tahoja mukaan lukien Helsingin kaupunki ja nykyinen Väylävirasto. Helsingissä pilottiasemana ovat Oulunkylä ja Malmi.

Päämääränä on, että kehityshankkeilla on merkittävä vaikutus pääradan asemakeskusten elinvoimaisuuteen, palveluiden kehitykselle sekä ympäristön laatutason nostolle. Hankkeiden kautta mahdollistetaan uutta rakennuskantaa ja tuetaan palveluiden monipuolistumista sekä tätä kautta lisätään myös asemien käyttäjämääriä. Läsnäolon lisääminen asemilla on hyvä keino parantaa myös turvallisuuden kokemusta ja sosiaalista kontrollia. Hankkeiden yhteydessä tehdään yhteistyötä nykyisen Väyläviraston kanssa. Laajempien rakenteellisten muutostöiden käynnistäminen yleisillä alueilla ei kuitenkaan nähdä tässä vaiheessa perustelluksi asemakaavoituksen ollessa kesken.

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuuksia yhdessä Liikenneviraston, eli nykyisen Väyläviraston, kanssa toteuttaa kokonaisvaltaisia toimenpiteitä lähijunien asemanseutujen kehittämiseksi, kuten yleiskaavan toteuttamishjelmassa on linjattu. Lähijunien asemanseutujen kehittäminen edellyttää vahvaa yhteistyötä ja tahtotilaa kaikilta osapuolilta. Panostusta tarvitaan erityisesti Väyläviraston ja VR:n osalta, joiden hallinnassa suurin osa pääradan lähijuna-asemista ja asemarakennuksista on. Vuoden 2019 alusta valtio on perustanut Senaatin asema-alueet tytäryhtiön, johon kootaan Senaatti-Kiinteistöjen, VR:N ja Väyläviraston omistamia maita ja kiinteistöjä. Tämän uskotaan merkittävästi vahvistavan yhteistyötä asemanseutujen kehittämisessä jatkossa.

Pääradan varren asemien omistajuuden hajanaisuuden vuoksi ylläpito ja määrätietoinen kehittäminen on haasteellista. Henkilöliikennepaikoilla Väylävirasto vastaa laitureista, kulkuyhteyksistä ja matkustajainformaatiosta. Suurimmat asemarakennukset ovat VR-Yhtymän omistuksessa. Helsingin kaupungille kuuluu asema-alueiden ylläpito kaupunkiympäristön toimialan vastuualueilla. Kaupunki ylläpitää asemaympäristöjä voimassa olevan katujen hoitoluokitusohjeistuksen mukaisesti. Asemien kulkuyhteydet sekä niihin liittyvät jalankulkureitit kuuluvat pääosin korkeimpaan ylläpitoluokkaan, mikä tarkoittaa sitä, että näkyvä roska ja lika poistetaan päivittäin ja katu pestään säännöllisesti. Esimerkiksi Puistolassa kaupunki puhdistaa kesäaikaisin aseman alikulun kaksi kertaa viikossa, kun taas raiteiden 3 ja 4 hissit ja portaat ovat Väyläviraston vastuulla. Yleisen ylläpidon lisäksi asemille tehdään kevyitä ylläpidollisia toimenpiteitä myös saadun asukaspalautteen ja kuntotason perusteella. Kaupunkiympäristön toimialan saamat asukaspalautteet käsitellään ja ne otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon yleisten alueiden kehityshankkeita suunniteltaessa. Ylläpidon niukkojen

määrärahojen vuoksi merkittävimpien ja laajempien ylläpidollisten parannusten tekeminen on haasteellista.

Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelussa seuraava pääradan varrelle käynnistyvä aluesuunnitelma sijoittuu Pukinmäen ja Malmin alueille. Työ käynnistyy vuoden 2019 aikana. Aluesuunnitelmassa tarkastellaan myös Pukinmäen ja Malmin asemanseudut sekä tehdään aktiivista yhteistyötä asukkaiden kanssa. Aluesuunnitelmassa esitetyt hankkeet pyritään viemään toteutukseen nykyisten investointi- ja ylläpitomäärärahojen puitteissa. Laajemmat koko pääradan asemaympäristöä koskevat yleisten alueiden kehittämishankkeet ja parantamistoimenpiteet edellyttävät pitkäjänteistä työtä.

Asukkaiden osallistumista kaupungin kehittämiseen lisätään myös osallistuvan budjetoinnin keinoin. Osallistuva budjetointi antaa asukkaille mahdollisuuden osallistua entistä aktiivisemmin oman asuinalueensa kehittämiseen. Yksi luonteva etenemistapa kevyempien toimenpiteiden edistämiseksi on osallistuvan budjetoinnin kautta. Käynnissä olevassa prosessissa on myös esitetty erilaisia ideoita pääradan asemanseutujen kohentamiseen.

Kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan kanssa on keskusteltu yhteishankkeiden mahdollisuudesta. Tapulikaupunki ympäristöineen on yksi kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan avustusten painopistealueista vuosina 2019-2021. Kulttuurihankkeet edistävät osaltaan asemanseudun elävöittämistä. Keskusteluja yhteistyöstä jatketaan kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 09 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Alametsä Alviina, toivomusponsi, Kvsto 7.11.2018 asia 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Alviina Alametsä on tehnyt 7.11.2018 seuraavan toivomusponnen:

Aloitteessa edellytetään, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuuksia yhdessä Liikenneviraston, nykyisen Väyläviraston, kanssa toteuttaa kokonaisvaltaisesti toimenpiteitä lähijuna-asemien asemansuutujen kehittämiseksi, kuten yleiskaavan toteuttamisohjelmassa on linjattu. Kaupunkiympäristön toimialan toivotaan myös selvittävän mahdollisuuksia toteuttaa kevyempiä toimenpiteitä viihtyisyyden edistämiseksi Helsingin juna-asemien ympäristössä yhdessä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa sekä asukkaita kuunnellen, ennen aluesuunnitelmien päivitystä.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 26.2.2019 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 09 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Alametsä Alviina, toivomusponsi, Kvsto 7.11.2018 asia 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano